

การควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี

ประเด็นร้อนในเรื่องการสอบบัญชีในเวลานี้ คงจะเป็นเรื่องการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี ซึ่งสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ จะนำมาบังคับใช้ในปี 2554 คอลัมน์ประจำในคราวนี้จึงขอแนะนำให้ท่านผู้อ่านรู้จักคุ้นเคยกับมาตรฐานการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี

สหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ ซึ่งนักบัญชี ผู้สอบบัญชีรู้จักกันและเรียกย่อๆ ว่า IFAC ที่มาจากคำเต็มว่า International Federation of Accountants เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานทางวิชาชีพ ซึ่งรวมถึงมาตรฐานการศึกษา จรรยาบรรณ มาตรฐานการสอบบัญชี และการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี

สภาวิชาชีพบัญชีฯ ในฐานะที่เป็นสมาชิกของ IFAC มีภาระในการปฏิบัติตาม IFAC Member Body Compliance Program & Statements of Memberships Obligations (SMCO) ซึ่งในมาตรฐานที่กำหนดโดย IFAC คือ เรื่อง การควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี หรือ Quality Assurance หรือ มาตรฐาน ISQC1 เรื่อง การควบคุมคุณภาพสำหรับสำนักงานที่ให้บริการด้านการตรวจสอบและการสอบทานงบการเงิน และงานให้ความเชื่อมั่นอื่น ตลอดจนบริการเกี่ยวเนื่อง

* Ph.D. (Accounting) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาการบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

กรรมการกลั่นกรองมาตรฐานการบัญชี และกรรมการมาตรฐานการสอบบัญชี ประธานคณะทำงานสนับสนุนงานกลั่นกรองมาตรฐานการบัญชี และคณะทำงานติดตามมาตรฐานวิชาชีพสากล และคณะทำงานจัดทำแนวปฏิบัติทางการบัญชีสำหรับ SMEs สภาวิชาชีพบัญชี

ท่านผู้อ่านทราบกันดีอยู่แล้วว่าสำหรับมาตรฐานการสอบบัญชีของประเทศไทยนั้น สภาวิชาชีพบัญชี ได้มีแนวทางการดำเนินการจัดทำมาตรฐานการสอบบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานสอบบัญชีระหว่างประเทศ (ISAs: International Standard on Auditing) ซึ่งปัจจุบันมาตรฐานการสอบบัญชีที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี คือ มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 220 เรื่อง การควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี (ปี 2542) โดยได้กำหนดให้สำนักงานสอบบัญชียำนโยบายและวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพมาใช้ เพื่อให้แน่ใจว่างานตรวจสอบมีการปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ทั้งนี้ ลักษณะ ระยะเวลา และขอบเขตของนโยบายและวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพของสำนักงานสอบบัญชี ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ เช่น ขนาดของกิจการ ลักษณะของงานบริการ ลักษณะ โครงสร้างขององค์กร และข้อพิจารณาด้านต้นทุนและผลประโยชน์ ดังนั้น สำนักงานอาจมีนโยบายและวิธีการปฏิบัติ ตลอดจนการจัดทำเอกสารประกอบการควบคุมคุณภาพที่แตกต่างกัน โดยนโยบายการควบคุมคุณภาพที่นำมาใช้ในงานสอบบัญชีโดยทั่วไปจะรวมถึงข้อกำหนดของวิชาชีพ ความชำนาญและความรู้ความสามารถ การมอบหมายงาน การแบ่งงาน การขอคำปรึกษาหารือ การเตรียมงานและการคงไว้ซึ่งลูกค้ำ และการติดตาม ทั้งนี้ สำนักงานควรติดต่อสื่อสารกับบุคลากรของสำนักงานในลักษณะที่จะให้ความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลว่า บุคลากรมีความเข้าใจนโยบายและวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพและมีการนำไปปฏิบัติจริง

สำหรับมาตรฐานการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีที่ออกโดย IFAC ในขณะนี้มีอยู่ 2 ฉบับ คือ International Standard on Quality Control หรือ ISQC1 เป็นการควบคุมคุณภาพในระดับสำนักงาน และ International Standard on Auditing: ISA 220 เป็นการควบคุมคุณภาพในแต่ละงาน บทความนี้จะกล่าวถึง ISQC1 ซึ่งจะนำมาใช้ในประเทศไทยเร็ว ๆ นี้

ISQC1 ได้ระบุถึงองค์ประกอบของการควบคุมคุณภาพของสำนักงานสอบบัญชี ซึ่งรวมถึงนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงาน สรุปได้ดังนี้

1. ความรับผิดชอบของผู้บริหารต่อคุณภาพภายในสำนักงาน

สำนักงานสอบบัญชีควรจัดให้มีนโยบายและวิธีการปฏิบัติที่สนับสนุนวัฒนธรรมแห่งค้ำักคุณภาพของงานมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของบัญชี นโยบายและวิธีการปฏิบัติควรกำหนดให้ผู้บริหารสูงสุดของสำนักงาน หรือหุ้นส่วนที่เป็นผู้รับผิดชอบสูงสุดในการจัดให้มีการควบคุมคุณภาพการสอบบัญชี

นอกจากนี้ สำนักงานควรจัดให้มีนโยบายและวิธีการปฏิบัติที่กำหนดให้มีบุคลากรที่รับผิดชอบต่อการดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี รวมทั้งได้รับมอบหมายให้เป็นต่อการทำหน้าที่นี้ และผู้สอบบัญชีจะได้รับการรับผิดชอบในคุณภาพโดยรวมของแต่ละงานสอบบัญชีที่ตนได้รับมอบหมาย โดยต้องมีการสื่อสารให้ลูกค้ำักในที่ตรวจสอบทราบถึง ความสำคัญของคุณภาพงานสอบบัญชีในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ และข้อกำหนดที่ทางการและกฎหมายกำหนด การปฏิบัติตามนโยบายและขั้นตอนการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี และการออกรายงานการสอบบัญชีที่เหมาะสมกับสถานการณ์

2. ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานสอบบัญชีควรจัดให้มีนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อให้มั่นใจได้ว่าสำนักงานสอบบัญชีและพนักงานปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในเรื่องความเป็นอิสระ นโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงานควรกำหนดให้ผู้สอบบัญชี ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับลูกค้ำัก ขอบเขตการให้บริการ เพื่อให้สำนักงานประเมินผลกระทบทั้งหมดต่อความเป็นอิสระ และต้องสรุปว่ามีการปฏิบัติตามข้อกำหนดของความเป็นอิสระ เพื่อประเมินว่ามีสถานการณ์และความสัมพันธ์ที่

ทำให้ขาดความเป็นอิสระ และประเมินข้อมูลของการไม่ปฏิบัติตามนโยบายของความเป็นอิสระ รวมทั้งดำเนินการแก้ไขมาตรการป้องกัน หรือถอนตัวจากการเป็นผู้สอบบัญชี

สำนักงานควรจัดให้มีนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อให้มั่นใจได้ว่า สำนักงานจะได้รับแจ้งการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของความเป็นอิสระ และช่วยสำนักงานดำเนินการที่เหมาะสมในการแก้ไขสถานการณ์นั้น นโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงานควรประกอบด้วยข้อกำหนด ดังต่อไปนี้

- กำหนดให้บุคลากรแจ้งต่อสำนักงานโดยทันทีว่า มีการฝ่าฝืนข้อกำหนดในเรื่องความเป็นอิสระ
- กำหนดให้สำนักงานสื่อสารเกี่ยวกับการฝ่าฝืนข้อกำหนดในเรื่องความเป็นอิสระทันทีแก่ผู้สอบบัญชีและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และต้องมีการดำเนินการที่เหมาะสม
- หากจำเป็น ผู้สอบบัญชีและบุคลากรควรสื่อสารให้สำนักงานทราบโดยทันที เกี่ยวกับการดำเนินการในการแก้ไขปัญหาในเรื่องความเป็นอิสระ
- กำหนดให้สำนักงานต้องได้รับหนังสือยืนยันจากพนักงานทุกคน รวมถึงหุ้นส่วนว่าตนได้ปฏิบัติตามนโยบายและวิธีการปฏิบัติของสำนักงานในเรื่องความเป็นอิสระแล้วอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

สำนักงานควรจัดให้มีนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อกำหนดการป้องกันที่จะชดเชยข้อจำกัดจากความคุ้นเคยกับลูกค้าลงไปในระดับที่สามารถรับได้ เมื่อใช้บุคลากรคนเดียวกันในระยะเวลาหนึ่ง เช่น ข้อกำหนดสำหรับการตรวจสอบงบการเงินของบริษัทจดทะเบียน เช่น การหมุนเวียนผู้สอบบัญชี และพนักงานที่รับผิดชอบในการสอบทาน ในระยะเวลาที่เหมาะสมตามข้อกำหนดจรรยาบรรณ

3. การตอบรับงานและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้า

สำนักงานสอบบัญชีควรจัดให้มีนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงานในการตอบรับงานและการคงไว้ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้า ที่ออกแบบที่จะให้สำนักงานมั่นใจว่า

สำนักงานจะรับงานสอบบัญชีกับลูกค้าต่อเมื่อสำนักงานและผู้สอบบัญชีมีความรู้ความสามารถที่จะดำเนินการสอบบัญชีได้ รวมถึงเวลาและทรัพยากรในการปฏิบัติงาน และสามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณได้ ซึ่งต้องพิจารณาความซื่อสัตย์สุจริตของลูกค้า

นโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงานควรกำหนดให้สำนักงานได้รับข้อมูลที่จำเป็นในขณะและสถานการณ์ก่อนที่จะรับงานสอบบัญชีจากลูกค้ารายใหม่ หรือเมื่อตัดสินใจที่จะรับงานของลูกค้ารายเดิม และถึงแม้ว่าอาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในการรับงานจากลูกค้า สำนักงานควรระบุว่าเหมาะสมหรือไม่ที่จะรับงานนั้น รวมทั้งถ้ามีการระบุประเด็นแล้ว สำนักงานตกลงที่จะรับงาน สำนักงานควรจัดทำเอกสารบันทึกวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าว และหากผู้สอบบัญชีได้ข้อมูลที่จะทำให้ปฏิเสธการรับงาน ก็ควรแจ้งสำนักงานทราบในทันที เพื่อที่จะดำเนินการที่เหมาะสมต่อไป นอกจากนี้สำนักงานควรระบุสถานการณ์ที่หากสำนักงานได้รับข้อมูลดังกล่าวอาจทำให้ปฏิเสธการรับงาน นโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงานควรรวมถึงการพิจารณาความรับผิดชอบต่อวิชาชีพและกฎหมายสำหรับแต่ละสถานการณ์ และข้อกำหนดในการรายงานผู้ที่เกี่ยวข้อง และความเป็นไปได้ที่อาจจะถอนตัวจากงานสอบบัญชี

4. ทรัพยากรบุคคล

สำนักงานควรจัดให้มีนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ทำให้มั่นใจได้ว่าสำนักงานมีบุคลากรที่มีความรู้ที่เพียงพอ และสามารถที่จะปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณมาตรฐานวิชาชีพ กฎระเบียบ และข้อบังคับตามกฎหมายและออกรายงานที่มีความเหมาะสมตามสถานการณ์

สำนักงานควรมอบหมายความรับผิดชอบในแต่ละงานสอบบัญชีแก่ผู้สอบบัญชี และจัดให้มีนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงาน โดยต้องระบุบทบาท ความรับผิดชอบและความรู้ความสามารถของผู้สอบบัญชีให้ชัดเจน และการสื่อสารไปยังผู้สอบบัญชี นอกจากนี้ ผู้สอบบัญชี ควรมั่นใจว่าทีมตรวจสอบและผู้เชี่ยวชาญ (ที่ไม่ได้เป็นส่วน

หนึ่งของทีมตรวจสอบ) มีความสามารถและมีศักยภาพที่จะทำงานสอบบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ และข้อกำหนดที่ทางการและกฎหมายกำหนด และออกรายงานการสอบบัญชีเหมาะสมกับสถานการณ์

5. ผลการปฏิบัติงานสอบบัญชี

สำนักงานควรจัดให้มีนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ทำให้มั่นใจได้ว่า งานสอบบัญชีได้ตรวจสอบตามมาตรฐานวิชาชีพ กฎระเบียบ และข้อบังคับตามกฎหมาย และเพียงพอให้ผู้สอบบัญชีออกรายงานที่มีความเหมาะสมตามสถานการณ์ นโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงานควรประกอบด้วยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความสม่ำเสมอของคุณภาพงานสอบบัญชี การกำกับดูแลความรับผิดชอบ และการตรวจทานความรับผิดชอบ โดยการตรวจทานนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงานควรทำโดยผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่า

5.1 การขอคำปรึกษาหารือ

สำนักงานควรจัดให้มีนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ทำให้มั่นใจได้ว่า มีการปรึกษาหารือในประเด็นที่ยากหรือมีข้อโต้แย้ง มีทรัพยากรเพียงพอที่จะทำให้บุคลากรปรึกษาหารือได้ และต้องบันทึกลักษณะ ขอบเขต และข้อสรุปไว้เป็นลายลักษณ์อักษร รวมทั้งมีการปฏิบัติตามข้อสรุปดังกล่าว

5.2 การสอบทานการควบคุมคุณภาพ การปฏิบัติงาน

สำนักงานควรจัดให้มีนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงาน โดยกำหนดให้มีการตรวจทานคุณภาพงานสอบบัญชีที่มีการใช้ดุลยพินิจ และจัดให้มีการสอบทานคุณภาพงานสอบบัญชีสำหรับการตรวจสอบบริษัทจดทะเบียน รวมทั้งกำหนดกฎเกณฑ์ในการขอให้มีการสอบทานคุณภาพงานสอบบัญชีสำหรับการตรวจสอบ หรือการสอบทานงบการเงิน หรือการให้บริการอื่น นอกจากนี้ สำนักงานควรจัดให้มีนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ให้เวลาในการสอบทานคุณภาพงานสอบบัญชี โดยกำหนดให้มีการสอบทานคุณภาพงานสอบบัญชีเสร็จสิ้นก่อนการออกรายงานการสอบบัญชี นโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงานนี้ รวมถึง

การปรึกษาหารือในประเด็นสำคัญกับผู้สอบบัญชี การตรวจทานงบการเงิน การออกรายงาน การสอบทานเอกสารการสอบบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของผู้ตรวจสอบ และการประเมินข้อสรุปที่นำไปสู่การออกรายงานและพิจารณาว่ารายงานที่ออกเหมาะสม

สำหรับงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ สำนักงานควรจัดให้มีนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงานก่อนออกรายงานการสอบบัญชี โดยมีการประเมินความเป็นอิสระ มีการปรึกษาหารือเกี่ยวกับประเด็นสำคัญที่มีความเห็นไม่ตรงกัน หรือประเด็นที่ยากซับซ้อน และข้อสรุปในประเด็นดังกล่าว

5.3 การแต่งตั้งผู้สอบทานคุณภาพงานสอบบัญชี

สำนักงานควรจัดให้มีนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงานให้มีการแต่งตั้งผู้สอบทานคุณภาพงานสอบบัญชี โดยให้บุคคลที่มีคุณสมบัติด้านเทคนิคในการทำหน้าที่ยังกล่าว รวมถึงประสบการณ์ และมีการกำหนดระดับความสำคัญในเรื่องที่ผู้สอบทานคุณภาพจะต้องปรึกษากับผู้สอบบัญชี

เงื่อนไขที่สำคัญของผู้สอบทานคุณภาพงานสอบบัญชี คือ จะต้องมีความเป็นอิสระ โดยจะต้องไม่ใช่ผู้ปฏิบัติงาน หรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับงานสอบบัญชีนั้นๆ ทั้งในด้านการสอบทานงาน (Peer Review) หรือผู้ที่ให้คำปรึกษา

5.4 การบันทึกการสอบทานการควบคุมคุณภาพ

สำนักงานควรจัดให้มีนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงานในการบันทึกการสอบทานคุณภาพว่ามีการปฏิบัติตามนโยบายการควบคุมคุณภาพ รวมทั้งมีการสอบทานคุณภาพเสร็จสิ้นก่อนวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชี

5.5 ความเห็นที่แตกต่างกัน

สำนักงานควรจัดให้มีนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดจากความเห็นที่แตกต่างกันของทีม หรือที่ปรึกษา หรือผู้สอบบัญชีกับผู้สอบทานคุณภาพ โดยต้องบันทึกข้อสรุป และต้องไม่ออกรายงานก่อนวันที่แก้ปัญหาเสร็จ

5.6 เรื่องอื่นๆ

สำนักงานควรจัดให้มีนโยบาย และขั้นตอนการปฏิบัติงานในการรักษาความลับ(Confidentially) ความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity) การเก็บรักษาข้อมูลเอกสารในช่วงเวลาที่กฎหมายกำหนด (Retention of Engagement Document)

■ นอกจากนี้ในระดับการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีแต่ละงาน ผู้สอบบัญชีควรดำเนินการดังต่อไปนี้

■ การสั่งการ การควบคุมงาน และการประเมินผลงานของงานสอบบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ และข้อกำหนดที่ทางการและกฎหมายกำหนด และออกรายงานการสอบบัญชีเหมาะสมกับสถานการณ์

■ การตรวจทาน เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและขั้นตอนการสอบทานที่กำหนดโดยสำนักงานสอบบัญชี นอกจากนี้ ณ วันที่ก่อน หรือ ณ วันที่ออกรายงาน ผู้สอบบัญชีควรมั่นใจว่าหลักฐานการสอบบัญชีเพียงพอ และเหมาะสม เพื่อใช้สนับสนุนข้อสรุปสำหรับการออกรายงานการสอบบัญชี

■ การให้คำปรึกษาแก่ทีมตรวจสอบในประเด็นที่ยากและซับซ้อน และต้องมั่นใจว่าในระหว่างการปฏิบัติงานสอบบัญชี ทีมงานตรวจสอบมีการปรึกษาหารืออย่างเหมาะสม โดยการหารือภายในทีมงาน ระหว่างทีมงาน หรือผู้เชี่ยวชาญภายในและภายนอกสำนักงาน รวมทั้งมั่นใจว่าลักษณะ ขอบเขต และข้อสรุปของการหารือกับทุกฝ่ายนั้นสอดคล้องกัน และข้อสรุปที่ได้จากการหารือนั้นได้นำไปใช้

6. การติดตามดูแล

สำนักงานควรจัดให้มีนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ให้ความเชื่อมั่นว่านโยบายของระบบการควบคุมคุณภาพเกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจมีความเพียงพอ และดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการพิจารณาและประเมินผลระบบการควบคุมคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการไม่ตรวจทานเป็นระยะ โดยตรวจอย่างน้อยหนึ่งงานต่อหนึ่งผู้สอบบัญชี

สำนักงานควรสื่อสารให้ผู้สอบบัญชี และบุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบเกี่ยวกับจุดอ่อนที่พบจากขั้นตอนการควบคุมคุณภาพ และแนะนำวิธีการแก้ไขที่เหมาะสม เช่น แนะนำวิธีการแก้ไขข้อบกพร่องที่เหมาะสม ประกอบด้วย

■ การใช้วิธีการแก้ไขที่เหมาะสมกับผู้สอบบัญชีและบุคลากร

■ การสื่อสารสิ่งที่พบไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องในการฝึกอบรมและผู้พัฒนาวิชาชีพ

■ เปลี่ยนนโยบายและขั้นตอนการควบคุมคุณภาพ

■ การลงโทษทางวินัยแก่ผู้ที่ไม่สามารถปฏิบัติตามนโยบาย และขั้นตอนของสำนักงาน โดยเฉพาะผู้ที่กระทำผิดซ้ำ

สำนักงานควรจัดให้มีนโยบาย และขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ระบุกรณีที่ผลของขั้นตอนการควบคุมชี้ให้เห็นว่างานสอบบัญชีอาจไม่เหมาะสมต่อสถานการณ์ระหว่างปฏิบัติงานสอบบัญชี นโยบายและขั้นตอนควรกำหนดให้สำนักงานระบุวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสมต่อไป เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ กฎระเบียบและข้อบังคับด้านกฎหมาย และพิจารณาว่าต้องมีการขอคำแนะนำทางกฎหมายหรือไม่

สำนักงานควรสื่อสารผลที่ได้จากกระบวนการควบคุมคุณภาพอย่างน้อยปีละครั้ง กับผู้สอบบัญชีและบุคลากร รวมถึงหุ้นส่วนผู้จัดการ การสื่อสารนี้ควรมีความเพียงพอให้สำนักงาน และบุคลากรมีการแก้ไขที่เหมาะสมอย่างทันที ตามที่ระบุไว้ในบทบาทและความรับผิดชอบของแต่ละคน ข้อมูลที่สื่อสารควรประกอบด้วย คำอธิบายขั้นตอนการควบคุมคุณภาพที่ใช้ ข้อสรุปที่ได้จากขั้นตอนการควบคุม และคำอธิบายการด้อยคุณภาพที่เกิดขึ้นซ้ำๆ หรือมีนัยสำคัญ และวิธีการแก้ไข

ข้อร้องเรียนและข้อกล่าวหา

สำนักงานควรจัดให้มีนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ให้ความเชื่อมั่นว่ามีการจัดการที่เหมาะสมกับข้อร้องเรียนและข้อกล่าวหาว่างานของสำนักงานไม่เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพ กฎระเบียบและข้อบังคับด้านกฎหมาย

และข้อกล่าวหาว่าไม่ปฏิบัติตามนโยบายการควบคุมคุณภาพ

ในขั้นตอนนี้นักงานควรมีช่องทางให้บุคคลากรแจ้งประเด็นที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม และมีมาตรการความปลอดภัยแก่ผู้แจ้ง และถ้าระหว่างการสอบสวนข้อร้องเรียนและข้อกล่าวหา พบว่ามีข้อบกพร่องของนโยบายการควบคุมคุณภาพ หรือการไม่ปฏิบัติตามระบบสำนักงานควรรหาทางแก้ไขที่เหมาะสม ทั้งนี้ระบบการควบคุมคุณภาพที่มีประสิทธิภาพรวมถึง ระบบการติดตามที่ออกแบบให้มีความเชื่อมั่นว่านโยบายและกระบวนการควบคุมคุณภาพ เพียงพอ และดำเนินงานอย่างเหมาะสม

การบันทึกหลักฐานของการควบคุมคุณภาพ

สำนักงานควรจัดให้มีนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงานที่กำหนดให้มีการบันทึกและเก็บเอกสารหลักฐานของระบบควบคุมคุณภาพ และมีการเก็บรักษาเอกสารในช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งเพียงพอที่จะให้สามารถประเมินผลให้มีการปฏิบัติตามระบบการควบคุมคุณภาพ รวมทั้งกำหนดให้มีการบันทึกข้อร้องเรียน ข้อกล่าวหา และการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ผู้สอบบัญชีควรเก็บข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นที่พบเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับจรรยาบรรณ และการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ข้อสรุปเกี่ยวกับข้อกำหนดในเรื่องความเป็นอิสระที่เกี่ยวกับแต่ละงานสอบบัญชี และการอภิปรายกับสำนักงานเพื่อสรุปความเห็น ข้อสรุปเกี่ยวกับการตอบรับข้อเสนอแนะการสอบบัญชี ลักษณะและขอบเขต และข้อสรุปเกี่ยวกับการปรึกษาในช่วงระหว่างการปฏิบัติงาน สอบบัญชี

JAP

Download จากวารสารวิชาชีพบัญชี